Arif - Esmail – Esmailniya

Sumer Türkce ARKA Sözcükiyle Avropa Dillerinde Olan ARCO Sözcüklerinin SUMER Ilişgişi.

Sumer Türkce ARKA sözcükiyle Avropa dillerinde olan ARCO sözcüklerinin SUMER ilişgişi.

MURGU(Sumer) ↔ WARKATU(Akkad) ↔ ARKATU(Akkad) ↔ ARKA-ARXA(Türk) ↔ ARKO(Greek) ↔ ARCO(Latin)

Osman Çataloluk, Elshad Allili araştırmalarından çok değerli bir mekale çıkdı ki onu <Türkic and Sumerian> bölümü olarak ve <Similarity Between Turkish & Akkadian

Based on Rules of Inflective & Agglutinative Languages> başlığıyla ingilis dilinde Australiya'nın bir akademik dilcilik araştıma dergisinde yaymışlar. Bu değerli mekaleni internet'den bu iki adres'den endire bilersiniz:

http://www.journals.aiac.org.au/index.php/alls/article/view/448
http://s155239215.onlinehome.us/turkic/42TurkicAndSumer/AliliEAkkadian-TurkicEn.htm

bu mekalede ki Akkad-Türk dil ilişgisini araştiriyür iki sözcük'den söz etmişdi birisi türkce "ARKA" ve arabca "AXER-AHER-آخر" sözcükleri.

Bu yazıda bu mukayseni genişlendirin ve onu sümer sözcükleriyle mukayse edib ve ona türkce "GERİ" ve proto-türk sözcükü olan ve farscaya'da geçen"GER", "EĞER-EGER" sözcükleriyle'de bu ilişgini inceleyür:

Yunanca <Arko> sözcükü sumer-türkce< MURGU-ARKA> ve sümer-türkce <EGİR-ARKA>'den geliyür bu sözcük <warkatu - *arkatu* > gibi akkad'ca da kullanıliyur ve oradan ya da Trova-Lidi'lerin dilinden Yunan diline Arko gibi giriyür. Sumerce <EGİR> türkcede yani ayni kökden olan dilde <GERİ>ve <ARKA> gibide gözükiyür:

eĝir [BACK] wr. eĝir; eĝir$_5$(LUM); egir$_4$; eĝir$_6$(MURGU$_2$) "back, rear; after; estate, inheritence" Akk.***arkatu*** → GERİ(Türk) – ARKA ↔ AHER- AXER-آخر (Arab)

sümerce "EĞİR" sözcükü ki türkce "GERİ" sözcükiyle bir kökden ve bir anlamda dır; özü deyşik sözcüklerde gözükiyür bu sözcük arabca'ya "AXER-AHER-آخر" gibi giriyür .

murgu[SHOULDER]wr. murgu$_2$; murgu "shoulder; back" Akk. *pūdu*; **warkatu**↔*kürek; arka*

bu sözcükün kökü türkcede <GERİ> ve <ARKA> gibi işleniyür. Bundan alınan sözcükler: <EĞRİ-EGİRİ> , <EĞMEK-EGMEK> ve <EĞİLMEK-EGİLMEK> ve yene <ARKA> dır

ama tüm bunlar sumercede ve türkcede <GE-Rİ> ve <KA-YIT-MAK> azerice <QEY-IT-MAK>, <QAY-TAR-MAK>, <KAY-TAR-MAK>sözcükünden geliyür

gi [TURN] wr. gi$_4$; gi "to turn, return; to go around; to change status; to return (with claims in a legal case); to go back (on an agreement)" Akk. *lamû*; *târu* → <GE-Rİ> ve <KA-YIT-MAK> azerice <QEY-IT-MAK>, <QAY-TAR-MAK>, <KAY-TAR-MAK>

- Bunca biz Arkeogenetik sözüne <Gentik-arkasi> ya <Arka-Genetik>'de deyebileriz. Ki Azerbaycan türkcesinde <Arxa-Genetik>

EĞİR(Sumer↔ AHER- AXER-آخر(Arab) ↔ GERİ(Türk)

eĝir [BACK] wr. eĝir; eĝir$_5$(LUM); egir$_4$; eĝir$_6$(MURGU$_2$) "back, rear; after; estate, inheritence" Akk**. arkatu** → GERİ – ARKA ↔ AHER- AXER-آخر (Arab)

bu sözcük GÖK-TÜRK daş-yazılarında böylece de gözükiyür:

KAYRIM: Arka, destek, inayet
KAYRU: Geri, arka, destek
KERİ: 1- Eski, kadim, geridekalan 2- Germekten, gerilmiş, gergin

MURGU (Sumer) ↔ KA-BURGA(Türk)↔ BÖGÜR (Türk)

murgu[SHOULDER]wr. murgu$_2$; murgu "shoulder; back" Akk. *pūdu*; **warkatu**↔*kürek; arka*

sümerce "MURGU" szöcükütürkce "ARKA-ARXA" sözcüküylebirkökdenvebiranlamdadırlar. Bu sözcükAkkad'ca da "WARKATU" gibigözükiyüryani<M ↔W>sesdeyşiklikigözeçarpiyur. Amatürkce "ARKA" sözcüküsümerce "MURGU" veakadca "WARKATU" sözcüklerininbirincisilab-hica'sındabu uses deyşiklikigözeçarpiyur : <MUR↔WAR↔AR >

busözcük GÖK-TÜRK daşyazıtlarındaaşağıdakigibi de gözükiyür:

ARKUN: Halef, geridengelen, takipçi

GABA (Sumer) ↔ KAP-QAP (Türk)

gaba [CHEST]wr. gaba "breast, chest; frontier" Akk. *irtu*

sümercede "GABA" sözcükütürkce "KAP-QAB"labirkökdenvebiranlamdadırlar.

busözcüktürkcede "Kap-Kab", "Kapatma", "kapak", "kalpak = papağ= börk, şapka", "kapı", "kapmak" sözcüklerinde de görüyürüz. OnunAmerikan Sioux diliyletürkceylebağınıKarimullinyazısındanalıntıyaparakböylecevarımızdır:

Sioux Dakota language:**Capo(Kapo)**, **(Sioux)**capaho(Kapaho)= Visor, coverlet=Kalkan(siper), örtü

Türkiclanguages:**Kapu**, kepe, kapka (Kapı, Kapak)= Kapu, Kapak

Sioux Dakota language:**Kapsun(Sioux)**=To bite with teeth = dişleısırmak

Türkiclanguages:**Kabu (kapmak)**=To take into a mouth= ısırmak, kapmak(az)

Ama onun Sümer ilişgisi böyledir:

Kadu(Su): örtü = Kapo (Sioux): örtü = Kapı-Kapak(tu): örtü

Türkce "Kap-Qap" sözcükü "eklemeki dillerin" (agglutinative) dillerin ilkin sözlerinden olmalıdır ve çün Amerikan yerlilerin dilinde bunca "QAB-KAB" sözcükünün heç olmazsa 25000 yilden çok artık yaşı vardır. Bu 25000 yil o zaman dır ki amerikan yerlileri "Yenisei Türklerinden" ayırılıb ve Beringia'ya geçmişler ve 10000 yil orada yaşayandan sonra buzluk devrani bitince ve okuyanus suyu yavaş-yavaş 120 metir yükselince ve bunca Beringia toprakları Deniz Altına gedince Mamut'larda oradan Amerika Katasına geçiyürler . Mamutların avcısı olan bu eklemeli dillerde konuşan avcı toplum da bu kataya geçiyür… ve özleriyle de bu eklemeli dili ki türkceyele yakın akraba dır oraya apariyurlar (yani Amerikan yerlileri bizlerle akraba dır).

Ama QAB sözü Akkad yolila Arab diline de girdi buna örnek "quffe قُفّه : sebet = kap", "kafes قفس = kapalı" , " kafase قفسه = kaburga, kapalı" , " kıfıl قفل = kilit,kapalı", "kutu قوطی" ve yene türkce de "kapı", "kaplama-kablama" , "kapak" ve...

Bu sözcük ehtimal sumer-akkad-etusk yoliyla avropa dillerine de geçmiştir buna örnek latinca "coppa = bardak" , ingilisce "cup = bardak" ve yene latince "qabbia= kafes" olarak gözükiyür.

Şimdi "QAB-KAP" sözünü yeniden merceke aliyuruz:

Sümerce "Kadu" haman kökden ve "örtmek – örtü - kutu" anlamındadır:

KADU (Sumer) ↔ KUTU - QUTU (Türk)

kadu [COVER]wr. ka-du3 "cover" Akk. ermu= kapu-kapı-kutu

busözcükdensumerce GABA sözüdevardırkitürkceKap'laaynidirveyenebusözcüksümerceKapalıbirjesirolarakSebed anlamındadır, türkceonaKap-Kabdenilir , etruskcaonaKapi-

Kape=KapdelirveaynenonabenzerSioux'ca "Kapo" türkce "Kapadan – örtü" anlamındadır. Bununsumercesi:

GABA (Sumer) ↔ KAP-QAB (Türk)

gaba [CHEST] wr. gaba "breast, chest; frontier" Akk. irtu= kutu, kab ; Kaburga

busümercesözcüklerden "gubar"= kap, "guNEsaĝa"= kap, "kabkul "=kap, "gu e"=kapanmak, sözcüklerideduzelmiştir:

GABA (Sumer) ↔ KABURGA-GABURGA (Türk)

gaba [CHEST] wr. gaba "breast, chest; frontier" Akk. irtu= kutu, kab ; Kaburga

amasümerce "GABA" sözcükübirde "kaburga" anlamındaişleniliyürkiaynisisümerdiliylebirkökdenolantürkcede "KABURGA" olarakgözükiyür.

busümercesözcüklerden "gubar"= kap, "guNEsaĝa"= kap, "kabkul "=kap, "gu e"=kapanmak, sözcüklerideduzelmiştir:

gubar [INGOT] wr. gu2-bar "metal ingot; a container; a unit of measurement" Akk**. gubāru**; miriqtu =Kap

sumerce "gubar" sözcüküyene "kaburga"ylabirtürilişgisivardır. Buda gösteriyürki KABURGA eslinde KAP-KAB sözcükündenalınmıştır.

guNEsaĝa [CONTAINER] wr. gu2-NE-saĝ-ĝa2 "a cupboard or chest for drinking utensils" = Kap-Kutu

kabkul [CONTAINER] wr. ĝeškab2-kul; ĝeškab2-ku; kab2-ku; kuškab2-kul; kab2-kulx(BAL); ĝeškab2-kulx(BAL); ĝeškab2-ku5 "a container" Akk. kabkūru = Kap

sümerce "KABKUL" sözcüküyene "KAP-QAB" anlamındaşiyurveyene "KABURKA"ylabenzerlikivar dır.

gu e [COVERED WITH] wr. gu2 e3 "to be covered with" Akk.halāpu = Kapanmak